

Warszawa, dn. 17.08.1999 r.

RPO/227317/96/VI/GF

Pani
prof. dr Hanna Gronkiewicz-Waltz
Prezes Narodowego Banku
Polskiego
W A R S Z A W A

Szanowna Pani Prezes

Od szeregu lat w kręgu zainteresowań Rzecznika Praw Obywatelskich pozostają:

- rozliczenia Skarbu Państwa z posiadaczami przedwojennych papierów wartościowych emitowanych lub gwarantowanych przed dniem 1 września 1939 r. przez Państwo lub samorząd terytorialny w związku z zaniechaniem obsługi tych papierów,
- roszczenia z tytułu przymusowego zdeponowania przez obywateli polskich w latach 1945-1946 w polskich instytucjach bankowych marek niemieckich III Rzeszy oraz złotych Banku Emisyjnego w Krakowie z okresu okupacji,
- niewypłacenia oszczędności złożonych na rachunkach Banku Gospodarstwa Krajowego, oraz
- niedokonania odpowiedniej wymiany banknotów Banku Polskiego emitowanych do 1939 r.

W tej materii Rzecznik Praw Obywatelskich kierował w latach 1989-1996 szereg wystąpień do: Ministrów Finansów oraz Ministrów Przekształceń Własnościowych w kolejnych Rządach RP, a także do Marszałków Sejmu RP i Przewodniczących Komisji Ustawodawczej Sejmów kolejnych kadencji, w których postulował normatywne uregulowanie tych spraw.

Adresaci tych wystąpień podzielając, co do zasady, stanowisko Rzecznika prezentowali jednocześnie pogląd, iż dokonanie rozliczeń depozytów, a także wznowienie obsługi papierów wartościowych, rozliczenie oszczędności i wymianę banknotów Banku Polskiego względnie podjęcie decyzji o zaniechaniu tych rozliczeń i o umorzeniu długu powinny stać się przedmiotem regulacji zawartej w ustawie o reprivatyzacji.

Jak dotąd właściwym do podjęcia niektórych z tych spraw był uznawany Minister Finansów. Jednakże aktualnie opracowany projekt ustawy o reprivatyzacji i rekompensatach został ograniczony - w zasadzie - do rozliczenia roszczeń z tytułu przejęcia przez Państwo nieruchomości.

Z tych - prawdopodobnie - motywów w odpowiedzi na kolejne wystąpienia z dnia 3.IV.1998 r. oraz 11.05.1999 r. w omawianych sprawach skierowane do Ministra Finansów, w piśmie z dnia 10.VI.1999 r. Rzecznik został poinformowany, iż - zdaniem - Ministra Finansów dla spraw dotyczących zdeponowanych w polskich instytucjach bankowych marek niemieckich III Rzeszy, biletów złotych Banku Emisyjnego w Krakowie oraz niewymienionych oszczędności złożonych na rachunku Banku Gospodarstwa Krajowego a także niewymienionych banknotów Banku Polskiego - właściwą ze względów merytorycznych instytucją, która mogłaby lub powinna podjąć działania mające na celu uregulowanie roszczeń jest Narodowy Bank Polski.

Przedstawiając, w załączeniu, kserokopię pisma Ministra Finansów proszę Panią Prezes o zajęcie stanowiska w tej sprawie.

Załącz.

pismo Sekretarza Stanu z dnia 10.VI.99 r.

DP/W1/354/1953/99

Z wyrazami poważania

/-/ prof. dr Adam Zieliński